

6474

1926

НОВЕ МИСТЕЦТВО

№ 3

1924

1926

„МАНДАТ“ Н. ЭРДМАНА

ВПЕРШЕ

!!

FILM

БОРИС ГЛАГОЛІН. Режисер Держтеатру ім. Франка.

Мал. А. Петрицького.

ДЕРЖАВНИЙ ОПЕРНИЙ ТЕАТР

ВІВТОРОК 19 СІЧНЯ

Лебедине озеро

СЕРЕДА 20 СІЧНЯ

Мадонине намисто

АНОНС: Цими днями: «Севільський цирульник» в постановці
Й. М. Лапицького. Оформлення сцени О. Хвостова □ □ □ □

ДЕРЖАВНИЙ ДРАМТЕАТР

Ім.
Ів. Франка

Вівторок 19 січня

„ПУХКИЙ ПИРІГ“

Середа 20 січня

„КОРОННИЙ ЗЛОДІЙ“

Четвер 21 січня

ВИСТАВИ НЕМА

22 П'ятниця

23 Субота

24 Неділя

МАНДАТ
Постан. реж. Б. Глаголіна
Оформ. А. Петрицького

Директор І. Горів.

Гол. адм. О. Боярський.

1-й ДЕРЖАВНИЙ ТЕАТР ДЛЯ ДІТЕЙ

вул. Свердлова, 18.

Четвер 21 Січня
П'ятниця 22 "
Субота 23 "

Закрита вистава

Тимошева Рудня

Неділя 24 "
прем'єра

Загально доступна

„Тимошева Рудня“

Четвер, П'ятниця
й Субота вистави
закриті для шкіл
СОЦВИХ'у.

У неділю 24/1 відкр.
вистава платна. Ціна
на квитки від 20 коп.
до 75 коп.

Початок о 1 годині.

Дир. театру С. Я. Городиська
Гол. адміністр. А. Б. Якобсон.

РУССКАЯ

Музыкальная Комедия
(театр б. Муссури) телеф. 18-08

Вторник 19 января

ДИТЯ СТЕПЕЙ

Среда 20

Мадам ПОМПАДУР

Четверг 21

МИЛЛИОН ЗА УЖИН

Пятница 22

КАТЯ ТАНЦОВЩИЦА

Суббота 23

МАСКОТОЧКА

Начало в 8 ч. веч.

К концу спектакля
подаются автобусы

С УЧАСТ. **СВЕТЛАНОВОЙ,**
Болдыревой, Карениной, Лю-
бовой, Наровской, Бенского,
Брянского, Джусто, Вадима
Орлова, Райского, Робертова,
Ровного, Ушанова, Шадрина

Воскр. 24

ДИТЯ СТЕПЕЙ

АНОНС: Среда 27

Прем'ера БОКАЧЧИО

Глав. режиссер **Д. Ф. Джусто.**
Глав. дирижер **Н. А. Спиридонов.**
Балетмейстер **Ив. Бойко.**
Прима балер. **Марина Нижинская.**
Ответст. руков. **З. Е. Зиновьев.**
Главн. администр. **М. Б. Ратимов.**

ДЕРЖПИВТРЕСТ
== УКРАЇНСЬКА ==
НОВА-БАВАРІЯ

ЗАВОДИ, ЩО ПРАЦЮЮТЬ:

№ 1 (б. Каритіна)—Кузне чний пр.

№ 2 (б. Ігнатішева)—Котлова вул., 76.

№ 3 (б. Ац. Т-ва „Нова-Баварія“) коло
ст. Нова-Баварія.

Дріжджевий (б. Ольховського)—Старо-
Московська вул., 99.

ПРОДАЄ:

ПИВО—„Столове“, „Мюнхен-
ське“, „Пільзенське“ вищої
якості.

Дріжджі—хлібові, пресовані
завжди свіжі.

ПРАВЛІННЯ В ХАРКОВІ,

вул. Котлова, № 76.

Телефони №№ 4-01, 38-41, 29-50.

ХАРКІВСЬКА СПІЛКА КУСТАРНО-ПРОМИСЛОВОЇ КООПЕРАЦІЇ

КУСТАР-СПІЛКА

Правління—Комунбаз, Червоні ряди ч. 37/38.

ПРОДАЄ

Українські килими, доріжки, сорочки, одяг, посуд, художні
квіти та інші кустарно-художні вироби—в крамниці на вул.
Лібкнехта, ч. 3.

—Ріжне взуття, головне вбрання чоловіче та жіноче—в крам-
ниці по вул. 1 травня ч. 6.

У. С. Р. Р.

Н. К. О.

**ДЕРЖАВНИЙ ЄВРЕЙСЬКИЙ
ТЕАТР.**

(Харківська набер., ч. 6).

Початок ви-
став точно
о 8-й год.

Середа
20 січня

ПУРІМ-ШПІЛЬ

(ЄВРЕЙСЬКИЙ БАЛАГАН)

За варіантами єврейської народної комедії на 3 дії
ЄФРАІМА ЛОЙТЕРА.

Субота
23 січня

І Н Б Р Е Н

(В ОГНІ)
на 4 д. (10 карт.)

Неділя
24 січня

ПУРІМ-ШПІЛЬ

Директор **Д. Я. ГОЛЬДБЕРГ**

Головний адміністратор **А. Г. ЛІФШІЦ**

Зала Державної Книгозбірні ім. Короленка

Субота, 23 січня
1926 року

Капела Д У Х

(Держ. Укр. Хор ім. ЛЕОНТОВИЧА)

під керуван. **Ф. Соболя**

Концерт присвячений хоровій творчості **РУСЬКИХ КЛАСИКІВ**

В репертуарі: Чайковський, Рахманінов, Гречанінов, Калінніков та ин.

Початок о 9 год.

ПЕРШИЙ ДЕРЖКІНО

ІМЕНІ

К. Лібкнехта

продаж квитків щоденно
з 1 год. вдень в касі театру

З 19 січня щоденно

Кохання та Золото

художній американський бойовик. В головній ролі Маріон Девіс

АНОНС: з 26/І—26 р. „НЕБІЛУНГИ“

Квитки продаються в спеціальних кіосках на майданах.

ПО НІ ДІЛЯХ І В СВЯТІ ДЕННІ СЕАНСИ.

З 19 січня щоденно

Помста Фараона

світовий кіно-шедевр

В головних ролях німецькі актори

Густав Діслє та Бено Сміт.

Квитки продаються.

ДЕРЖКІНО

ІМЕНІ

КОМІНТЕРНУ

(вул. 1-го Травня)

НОВЕ МИСТЕЦТВО

Адреса редакції:
Харків, вул. Карла
Лібкнехта № 9.

ТЕАТРАЛЬНИЙ ТИЖНЕВИК.

ВИДАННЯ ВІДДІЛУ МИСТЕЦТВ УПО УСРР

№ 3 (12)

19-26 СІЧНЯ

1926 р.

До з'їзду робітників мистецтва

Сьогодні для розвитку нової радянської культури маємо такі передумови, які дають певну можливість їй не то-що розвиватися прискореним темпом, а й догнати бодай частково, позадицтво створене тристарічними утисками царату.

Національна політика Комуністичної партії—ця передумова. Для нового нашого мистецтва широко розчинилася брама і його дальша доля залежить від робітників, що працюють на цім полі.

Що ж мусимо поробити, коли жадаємо життя нашому мистецтвові, коли мислимо його телеграфом, що організує пролетарські маси в побідну армію праці, витвором життя, що сам творить його?

Перед усім учитися підвищувати свою кваліфікацію. Це найболючіша справа нашого мистецтва сьогодні.

Ми маємо дуже малий кадр культурних і організованих театральних робітників, що не вистарчає й на наші державні театри. Кваліфікація решти українських акторів часто й густо не підноситься над рівнем провінціальних театрів і не задовольняє навіть смаку своїх глядачів, не то-що може виховувати їх, або стати знаряддям організації мас. Не забудьмо, що ці актори працюють по маленьких містах, гастролують по містечках, де ми мусимо виховувати маси й художньо.

Письменники, художники й музики організовані в об'єднання, що мають на меті удосконалення майстерства. Цього немає в робітників театру.

Спілка робітників мистецтва мусить організувати студії для підвищення кваліфікації робітників кону. В першу чергу такі студії слід закласти при державних театрах, що їх робітники є авангардом в розвитку театального майстерства, носіями найвищої у нас культури його та найтривкіше організовані.

Осібне місце в розвитку нашого театру займає режисера. На ній лежить зав-

дання не тільки самій удосконалюватись та культивувати в собі нові мистецькі принципи, а й прищепати цю культуру та вчити акторів, готувати кадри нових режисерів.

Тому треба закласти асоціацію режисерів—школу, що вчитиме й виховуватиме режисера для нового театру.

Проте, що ж таке конкретно цей новий театр? Які принципи театального майстерства треба нам плекати і прищеплювати молодому режисерові та акторові?

На Україні знаємо нині три типи театрів: побутовий, експериментальний і реалістичний.

Побутовий театр доживає свої останні дні. Його форму можна й треба використати. Ми стоїмо перед потребою створення такого типу театру як музична комедія, для якої багато з формальних елементів побутового (синтетичного) театру можуть стати в пригоді.

Експериментальний театр цінний і необхідний за наших часів формації мистецтва. Однак він, кидаючись від одного експерименту до другого і так шукаючи нової форми не може вже тепер стати масовим театром. Основне його завдання експеримент. Все інше другорядне. Його форма подачі завжди затирає словесний матеріал, що все ще є головним чинником впливу на глядача.

Лишається отже останній тип—театр реалістичний. Театр, що формою подачі прагне організувати всі елементи дійства за певним впливовим принципом і соціально-суспільним розумом нашої доби, що за основу бере слово і на нім будує складну синтетичну систему із взаємин слова, рухів живого актора, мертвого матеріалу, світла, барви й звуку.

Гасло нашого сьогодні—**реалістичний масовий театр** і гадаємо, що спілка робітників мистецтва в своїй роботі та підготовці режисера й актора мусить орієнтуватися на реалістичний театр.

Шляхи Харківського Державного Єврейського Театру

Харківський Державний Єврейський театр фактично працює вже близько півроку, коли вважати початок підготовчих робіт датою його організації. За цей час він поставив тільки дві п'єси: «Пурім-Шпіль» та «Ін-Брен». Обидві одного автора, Є. Лойтера, який одночасно й художній керівник і постановщик театру. Літературно-художня вартість першої п'єси не висока, а другої — не видержує жодної критики. Правда, що оригінальних п'єс, які надаються для сучасного театру, в єврейській літературі мало, проте їх, порівнюючи з поставленими, досить, щоб при певній переробці, продержатись один-два сезони. Це тим більш справедливо, що ніхто не вимагає від Харківського театру, щоб він в першому ж році створив цілком свіжий репертуар і виявив на всі сто відсотків художнє новаторство. Таких вимог заким не ставлять на Україні й українському театрові всім багатшому й міцнішому за єврейський. Значить, вже з цього боку кроки Харківського Гостету треба визнати за помилкові: без сумніву, радянська суспільність на початку цілком задовольнилася б де-яким прочищенням старого репертуару, звичайно з умовою, що за його рахунок підніметься якість художньої продукції єврейського театру.

Показані постановки, однак дуже зневірили й що до цього. Вже після вистави «Пурім-Шпіль», ми зазначили, що в театрі не чувається зрілого художнього керівництва, що там майже немає досвідчених акторів, активом ми рахували: талановитих — художника Рибак і дирижера Штейнберга, та невелику групу здібної молоді.

Зараз Рибак вже вибув з лав, а він же в «Пурім-Шпіль» був красою й гордістю спектакля. Пішла й одна справжня артистка (Бугова).

«Ін Брен» є великий крок назад рішуче в усьому. Коли б цим спектаклем відкрили, як це мали, сезон, було б зовсім моторошно. «Пурім-Шпіль» — спектакль — не оригінальний (з режисерського боку), але в ньому були цікаві зовнішні фарби. В «Ін Брен» всі недостаті попередньої постановки збільшені в декілька разів, додавши ще цілковиту несприятливість самої п'єси. Спектакль — неорганізований або, правди-віше, погано зорганізований, а грою акторів аматорсько-убогий.

А далі?

Анонсується підготовка відомої драми «Сабатай Цві». Анонсується, але ще невідомо, коли й як вона піде. Тим часом театр зловіще порожній, збори впали до того, що перший ліпший клубний спектакль можна що до каси вважати за Шаляпинську гастроль. А в перші дні глядач прямо накинувся був на театр. Накинувся і швидко відійшов.

Поскілки потреба все ж таки в єврейському театрові велика, і держава хоче його підтримувати, ми мусимо дивитись правді в очі й називати річі їх власними іменами. Нам треба з'ясувати причини невдачі і винайти шляхи її ліквідації. Ми думаємо — читачеві тепер зрозуміло, що головне зло — відсутність сильного акторського складу. З молоддю гарно й приємно працювати студійно, а не в театрі, що ставить собі виробничі завдання і мусить тому дати якомога

Харків

Держдрама

Мал. А. Петрицького.

Євген Коханенко
Артист театру

більше спектаклів за сезон. Заким ми ще не такі багаті, щоб дозволити собі розкоші публічного дуже коштовного державного навчання театрального ремесла невеликої групи молоді, тоді, коли в нас слаба матеріальна загальна школа і ледве дихають художні вузи. В системі нашої освіти є й театральна, та її ми провадимо цілком по іншому.

Тому, перший висновок: треба негайно реорганізувати труп, поповнивши її потрібним кадром досвідчених професійних акторів. Найбільш передові режисери зараз працюють з професійними акторами, і балачки про їх шкідливість для «ідеології» театру слід вважати за нісенітницю, навіяну страхом тих, що не знають справи, перед тими, хто її дійсно знає.

Далі: перед Наркомосом і дирекцією театру гостро стоїть питання про художнє керівництво. Те, що є, незадовільняє. Режисура мусить підсилитись спеціальними постановщиками з інших театрів: єврейських, українських і російських.

Для репертуару треба вибрати найкращі п'єси зі старої, до революційної єврейської літератури і, відповідно переробивши, показувати публіці. Сучасний єврейський глядач, переважно поняття не має про стару єврейську літературу, і для його майже все буде новим і навіть свіжим, і вже обов'язково цікавим. Крім того, треба перекладати кращі з п'єс українського, російського та єврейського репертуару на єврейський.

Ми навісміне відсуваємо поки що питання про фізіономію театру, його шляхи то-що. Без акторів, режисур та ще при порожній залі всі балачки на ці теми не варті й з'їденого яйця.

І. Туркельтауб.

Борис Глаголін в Українському театрі

Незабаром Харків побачить шосту постановку режисера Глаголіна в Державнім Драматичнім театрі ім Франка.

Коли перебіраєм в пам'яті минулі п'ять постановок режисера мимохідь пригадуєш епіграф з його праці «Нове в мистецтві кону»: «Театрові щоб виконати своє справжнє завдання, треба так перебудуватись, що від теперішньої його форми ледве щось лишиться». Так розумів Глаголін шляхи театрального мистецтва 1900 року.

З часом его погляди на театр поглибилися й диференціювалися. 1918 року в книзі «Творчі шляхи театру» він, аналізуючи роботу актора, визнає, що театр оживе лише тоді, як актор зрічеться перевтілення і в роботі прямуватиме через поглиблення та рост властивої йому індивідуальності, а ця вияскріється цілком тільки то по-за будь-яким удаванням. «Творчість бо наслідувальна, перевтілення, зміна зверхности—розвиває індивідуальність, вона брехня, і вчить—брехати».

Останні роки роботи режисера дали остаточне окреслення і його мистецькому світоглядові.

Збірник його статтів про театр (друкується) вже говорить про театр,—яко мистецьку форму, чинник життєбудівництва. Акторе викликай з глибин своєї істоти ту гіпнотичну інтуїтивну та ілюзотворну силу, від якої вагітніє само життя й родить свої завітніші «легенди».

Такий ниц Борис Глаголін теоретик театру, з чим він і прийшов 1924 року до Франківців.

Проте не тільки по з цим, бо світогляд мистецький ще не все для режисера. Він прийшов і прекрасним артистом і режисером, озброєним всіма здобутками світової театральної культури, прийшов великий майстер практик і сміливий експериментатор, що з кожним своїм експериментом фіксує нове досягнення театральної форми,

або доводить непридатність і відкидає друге, щоб більше до його не повертатися.

З цього всього й випливає значіння роботи Глаголіна в українському театрі.

Наш театр прийшов у революцію невідготовленим, ми б сказали відсталим формально, щоб нараз стати фактором революційної пропаганди. А тим більше соціалістичного радянського будівництва.

Формально революція застала театр почасти зі застарілими формами (побутовий), напів новими (психологічний) і зі слабими ще початками експерименталізму (Молодий театр). Такий стан річей не дав революційному конові ні виправних майстрів режисерів, ні акторів, ні художників стільки, скільки потребувало життя.

Глаголін же перша постать, що прийшла на допомогу українському новітньому театрові і принесла до його послуг ґрунтовні великі знання справи та майстерство й сміливий лет творчої фантазії. Це тепер ми вже користуємося з послуг багатьох.

Безперечно, що робота режисера над мистецьким вихованням наших акторів і формальними експериментами в театрі велика й корисна.

Шукання форми гідної вібрати в себе гіпнотичний зміст театру—життєбудівництва, прищеплення живому матеріялові театрального дійства навиків творити тип персонажів через виявлення й поглиблення своїх індивідуальних властивостей, а не копіювати його з режисера чи з десь інде, повалення й поборення (не говоримо цілковито) агресивних форм і театральних традицій українського дореволюційного театру, дають право назват режисера Бориса Глаголіна педагогом нашого новітнього театру.

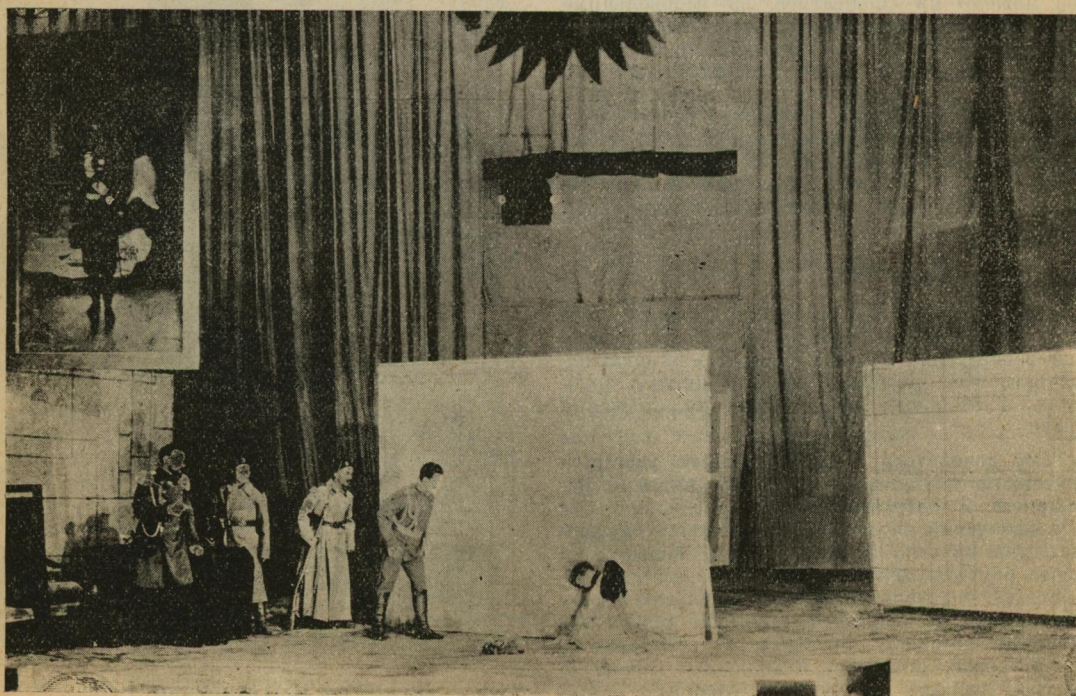
Щось иншого покаже постановка режисером оригінальної української п'єси.

Заждемо до цього.

В. Хмурий.

Київ

Театр „Березіль“

„На Передодні“.

До видання нового мистецького журналу „Сільський Театр“

Мистецька робота на селі—найболючіша ділянка нашого радянського культурного будівництва. Найбільша широтою свого обсягу й кількістю охопленого населення галузь, вона є найгіршою що до своєї якості.

З поліпшенням економічного добробуту села, зі зростом його активності в культурному будівництві, потяг селянських шарів до творчої мистецької роботи стихійно зріс до таких величезних розмірів, що зараз уже не стає змоги навіть обрахувати кількості низових сільських мистецьких осередків (художніх гуртків, однаків митців і т. и.). Всі ці первісні мистецькі осередки, засновані виключно з непереможного бажання сприймати й творити мистецтво, з самою лише творчою потенцією й ініціативою, без будь-якого знання справи й уміння, потребують постійних вказівок і корект до своєї роботи. Щоби, бодай зверху, налагодити їх роботу, потрібно як найскорше задовольнити їх пекучі вимоги. Принаймні треба дати їм **постійне й безпосереднє керівництво** (керівників гуртками), дати **матеріал** (п'єси, пісні, книжки, фарби) та налагодити тверде методичне керівництво.

Однак, коли підійти до реалізації цих трьох лише завдань, то відразу ж стаємо перед фактом **неможливості здійснення їх не те що тепер же, а й за кілька років**. Щоби забезпечити безпосереднім керівництвом низові сільські мистецькі осередки, необхідно створити цілу армію сільських політосвітчиків—митців, а саме—понад 5000 (!) (за останніми даними кількість зареєстрованих художніх гуртків на селах України 5000, однак це далеко не точна цифра). Дати-ж художнім гурткам матеріал—ще вище. Для прикладу наведемо практику драмгуртків, мистецької форми найбільш поширеної на селі. Хіба можемо ми сподіватися, що задовольнимо ці гуртки потрібним матеріалом (репертуаром) при нашій загальній репертуарній кризі й при сотні труднощів що до просунення книжки на село? Що-ж до методичного керівництва, то, при всій неясності методики мистецької роботи, це—найлегше здійснимо. Забезпечити постійним методичним керівництвом сільські осередки—змога є, але... лише з боку центральних органів. Бо хто ж здійснюватиме ці методичні заходи, коли керівників нема?

Отже ми знову віпраємось в вихідну точку—в керівництво.

Очевидно, поки ми виховаємо фаланги армії сільських керівників мистецькою роботою (5000!), поки репертуарна й інші кризи в мистецтві переживуть себе, необхідно шукати якихось зручніших і скоріших заходів до налагодження справи.

Тому доводиться з як найбільшою увагою й серйозністю поставитися до думки видання популярного й «портативного» журналу, що був би присвячений спеціально й виключно справам мистецтва на селі. Журналу, що здійснював би масове безпосереднє керівництво через методичні поради, практичні вказівки технічного й ідеологічного порядку; давав би найліпші зразки художнього матеріалу (репертуару), поширюючи його на своїх шпальтах в великому тиражі (а значить—дешево); та сконцентрував би увагу й запити мистецьких сільських осередків в одному місці—організував би її.

Цей журнал має керувати й постачати потрібний матеріал всім галузям мистецької роботи, насамперед звичайно-театральній та хоровій.

Ось чому нашим культурно-мистецьким та політико-освітнім установам і організаціям треба як найсерйозніше поставитися до видання журналу «Сільський Театр».

Видаватиме цей журнал Відділ Мистецтв УШО. Прибираючи назву «Сільський Театр», як форми найбільш поширеної на селі, він однак не обмежуватиметься тільки справами театральними. Всі галузі мистецтва матимуть в ньому належне освітлення й на всі галузі даватиметься матеріал.

Журнал «Сільський Театр»—перший крок до справжнього й серйозного охопту сільського мистецтва. Перший захід до його налагодження. Бо тільки через нього буде змога реально охопити мистецтво села й справді допомогти творчій стихії.

Ю. Смолич.

Р. С. У наступному числі журналу «Нове Мистецтво» вміщано докладну інформацію про організаційний і редакційний бік журналу «Сільський Театр», а також подамо зміст першого числа, що має вийти за місяць.

Ю С.

Київ

Театр „Березіль“

Н. Титаренко
в ролі Конрада з „Жакерії“

Про справу ні трохи не зайву

Не скажу вже кому ця справа болять найбільше, проте гадаю, що й акторові, і режисерові, і художникові, і монтировочному робітникові, а особливо нашим студентам з художніх ВУЗ'ів, конче потрібний у Харкові театральний музей.

У нас ця справа так стоїть, що тяжко не тільки творити, а й говорити про якийсь єдиний театральний музей.

Героїчні спроби окремих товаришів киян,— переважно з «Березоля» (Гакебуш, Василько та інші), до створення музею Всеукраїнського масштабу без відповідного зацікавлення, а головне державної допомоги, навряд чи наблизять реалізацію цієї, більш ніж потрібної справи. А розвиток театального мистецтва дає всі необхідні передумови до створення цієї цінної допоміжної наукової установи.

Говорю поки що про організацію театр-музею в Харкові, де вже можна зібрати силу цікавих експонатів, хоч би тому, що останнього театрального сезону ми бачили по наших харківських театрах найрізноманітніші характером, змістом, формою та напрямком роботи так режисури як і художників.

Державна опера,—режисери: Боголюбов, Юнгвальд-Хилькевич, Манзій, Лапицький. **Держдрама**—Гнат Юра, Глаголін. **Державний Євр. Театр**—Лойтер, Смишляев. **Державний Театр для дітей**—Юхименко, Глаголін, Неллі-Влад. **Червонозаводський**—Неллі-Влад, Савел'єв, Громов. **Пролеткульт**—Туманов.

Художники:

Петрицький, Хвостов, Драк, Папок, Ербштейн, Комарденков, Курилко, Рибак, Магнер, Косарьов.

Це постаті, що працювали для нашого театру лишень за біжучий сезон, а хіба цієї вже продукції макетів, ескізів, декорацій, стробів, фотографій та літератури про їх не досить для організації пристойного музею бодай у Харківському масштабі, музею з якого наші вузівці черпали б необхідні знання про театр, наукової установи, з якої згодом, коли налагодиться справа і Всеукраїнський Державний Театральний музей виваб би потрібні зразки робіт.

Я вже не кажу тут про те що Харківський театральний музей міг би зібрати не лишень продукцію останнього сезону, а й давно забуті, пилком десь на горнищах припали, цікаві, з історичного боку річі. Не кажу й про те, що коли б таку ж організацію місцевих Театр. Музеїв провели й інші міста,—Одеса, Полтава, Катеринослав, то-що,—то справа утворення Всеукраїнського Театального Музею стала б ближчою й реальнішою.

Спроби організувати такий музей в Харкові вже були,—Соціальний Музей ім. Артема хотів утворити у себе театральний відділ, та на жаль справа на «хотів» і захрясла.

В чім же річ? Звичайно не в помешканні, що як говорять, його немає для театального музею. Помешкання підшукати можна. Кінець кінцем фойє якогось театру могло б прислужитися для цього. Річ в іншому,—нашим культурникам бракує громадської ініціативи.

Кінець біжучого театального сезону саме час, тов. культурники, виявити таку ініціативу.

Дм. Грудина.

Від редакції. Редакція радо містить статтю т. Грудина, яка порушує актуальну культурно-мистецьку справу, і вважає, що нашим державним органам треба звернути увагу на цю прогалину в нашій мистецькій культурі та взятися до організації театального музею.

Піаніст-композитор Фейнберг
До гастролів в Харкові

До постановки в Харкові „Нібелунги“

«Нібелунги» німецький фільм з давнього епосу, поставлений режисером Фріц Лангом.

Щоб показати епічно-героїчний стиль, Фріц Ланг, як він про це сам говорить, відмовився від усіх зовнішніх способів бойовиків: від мас та юрби.

Тільки раз він вжив 300 кінних статистів (наближення гуннів). Решта масових сцен знято з 30 або 50 людьми. Архітектура постановки не величя. Він силкується досягнути монументальності тим, що просторість зводить на звичайний краєвид. Для монументальності стилю Ланг відмовляється від з'йомки з натури.

За допомогою цілої маси фотографічних трюків природа ще більше підсилилась. Стиль висунув три супротивні один одному світи: Бургундія, гунське оточення й чарівний світ сагі: ні маси, ні бундючності, ні «кіно-зірок». Павло Ріхтер у ролі Зигфрида, Маргарита, Шен-Крімгільди, Ганна Рульф—Брунгільди. Треба було створити ансамбль без «кіно-зірок» й примусити його вирости в оточення.

Не можна не зазначити в «Нібелунгах» дракона, якого Фріц Ланг називає своєю єдиною кіно-зіркою. Десять людей сидить в середині дракона керують його віддином, очима, вогнепащем то-що. 20 душ з під кону пересувають його.

Преса всього світу захоплена з «Нібелунгів». Вона розглядає цю картину і в сценічному її оформленні і з технічного боку, як одну з кращих світових картин, як перемогу німецького кінематографічного ринку. Навіть французька преса, зовсім її шовінізмом визнала «Нібелунгів» за перемогу німецької кінематографії.

Б.

Рецензії

Московський Державний Єврейський Камерний театр

Грановський і Альтман
Головний режисер і художник

Вечір пісні А. Загорської

Скласти програм концерту з пісень десятка національностей СРСР, і мислити, що на цім обмежуються завдання концертанта—помилка та це й велика.

Що правда А. Загорська мудро стрималась додавати до свого імени на афішах будь які епітети та все таки це мало врятувало справу.

Співачка перш за все не розуміється на етнографії. Чи виконує вона російські, чи кержизькі, чи інші якісь пісні все один той самий підход, настрій. Манера співу Загорської—ні трохи не виправдане «ухарство», що його вона вважає за ідеал художності. Ресторанний ухил глухої провинції проглядає більше ніж слід у всіх її співах. Тільки на польські пісні й виконувала Загорська вдало, зуміла передати їх національний колорит.

Та визнавши гастроль Загорської, яко співачки мало-культурної, що взяла перші кращі зі штампованих в гідкій майстерні форми, зайвою на Харківській естраді, не можна замовчати й кількох позитивних її рис. У неї пристойний голос, гарна дикція, єсть початки міміки.

Невдалий загалом концерт Загорської ще наводить на де-які думки. Він ще раз підкреслює, що глядач безперечно цікавиться національними піснями. І цю цікавість, це бажання нашого глядача ближче познайомитись з піснями народів Радянського Союзу, слід задовольнити. Кілька місяців тому кружляли розмови, що Росфіль має повторити в Харкові раніші концерти народів СРСР. Тепер про це щось більше не чути. А тим часом дати художньо інтерпретовані на-

ціональні пісні, замість концерту менше ніж середньої співачки, річ, що зробить честь культурній організації. Чи не краще було б УТОДЖ'ові, ніж впоряджувати концерти таких гастрольорів як Загорська, переговорити з Росфілом про впорядження в Харкові згадуваних концертів. Успіх і художній і матеріальний їм забезпечено і справа тільки в ініціативі.

По-за цим концерт Загорської висуває ще одно питання. Треба урегулювати справу з концертами взагалі. Тоді як драматичні й оперні прем'єри до вистави відбувають прямо штурм перевірок, концерти від цього звільнені. Звичайно що попередній прогляд їх не можна робити, та встановити певний критичний підход при дозволі концертів треба й можна. Мусимо фільтрувати особливо поодиноких гастрольорів, і відкидати непотрібних нашому глядачеві, бо таких останніми часами у нас не бракує. Харків може слухати справжніх художників-співаків.

Вол. Волховской.

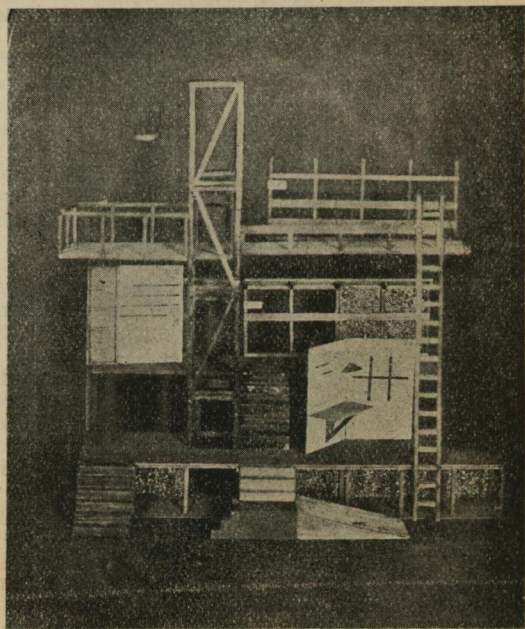
Симфонічний концерт (17—1—26).

В програмі: Калініков 1 симфонія, його «Кедр і пальма», і Р. Корсаков «Іспанське капричіо» та Арії з «Садка». Програм цілком приступний для середнього слухача, досить зіграний.

Диригував Брон, що виступав у Харкові, як симфонічний диригент вперше. Він виявив серйозну диригентську техніку, темперамент чіткий пластичний рух, музичність. В його особі маємо серйозного симфонічного диригента.

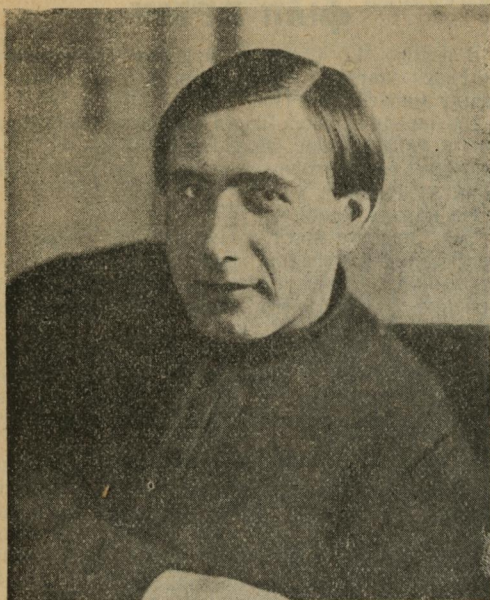
Що до солістів, то із вокального боку найбільше заловольняли: Кученко і Циньов;— менше т. Павловський (невирівняний голос). Що до їх виконання, то воно було на належній височині.

Державний театр для дітей

„Тимошева Рудня“
Макет роботи худ. Цапка

Державний театр для дітей

Режисер І. Я. Юхименко

Кіно ім. Комінтерну

«Авантюриця з Монте-Карло».

Третій тиждень... Третя серія... Заголовок «Авантюриця», а підзаголовки—«золотий павук» і «в азарті наживи й конкуренції». Сенсаційна картина, авантурна, інтригуюча. Люду завжди повно, квитків не стає. Успіх.

Отже, звичайний пригоровський фільм американсько-трикового типу.

Два великих підприємці конкурують між собою. Один добродійний, старенький, що викликає до себе симпатії,—другий молодий, малосимпатичний і зовсім не добродійний. Молодий—Рімай, намагається заволодіти копальнями свого суперника, старого Джонга. Низка шапнів і Джонгові, щоб утримати за собою копальні треба командирувати на копальні свого небожа. Небіж—молодий вродливий парубічок—інженер Станлей збирається туди захопивши з собою деякі документи, щоб перевезти робітникам для захисту від Рімаєвих наймитів,—зброю. Рімай підмовляє свою дружину Зорайю викрасти в Станлея документи, яка дізнавшись про Рімаєві наміри,—приєднується до Станлея й допомагає йому. Знову низка шапнів та мандрівок, смертів, найнесподіваніших життєзмін і капіталіст Джонга переміг. Один капіталіст справляє свято загибелі другого. Між визискувачами теж є добрі люди!

Важко говорити про вартість цієї картини з боку її технічних цінностей. Вона вже має багато років, бачила очевидно на своїм віку безліч різних комісій, що різали, кроїли, дописували і нарешті випустили розірваний з провалами в змісті й монтажі фільм. Знято добре, актори не жогані, поставлено не зле.

Бульварна, сентиментально-наївна інтрига й плоский трюк—ось вартості цього фільму на три серії, двадцять частин і багато, багато годин відпочинку відвідувачів кіно ім. Комінтерну за три тижні.

Мих.

Держдрама

Балет М. Рейзен і Л. Жукова

Можливо, М. Рейзен і Л. Жуков зробили велику помилку, що виступили в Харкові в двох збірних балетних концертах. За останні сезони Харків при звичаївся вже до цільних балетних спектаклів.

Що ж можна закинути М. Рейзен і Л. Жукову? Не суцільність програму «вініретність» його.

«Італійські берсал'єри» й венгурський танок не дуже цікаві. Де-хто бачив раніш і народню мазурку, і чудовий татарський танок, і адажіо з «Дон-Кіхота» і добре всі знають і «Лебедине озеро». Але, все ж таки, подивитись ці танки виконані акторами з класичного балету глядачам не шкодить. До всього ще в обох концертах була низка пасторалів незнайомих харківським глядачам взагалі.

Шліховані форми, в яких Рейзен і Жуков подають танок, не погані. Тіла акторів дуже гарні інструменти.

Міцні і сильні ноги Рейзен дозволяють їй легко справлятися з усіма хореографічними труднощами, її носки впираються в підлогу сцени. Рейзен певно пророблює тяжкі піруети, миттю падає на руки партнеру, техніка її висока. Вона аж затушковує її індивідуальність. Трохи одноманітна міміка. Акторка стає жвавіша під час виконання річей найбільш відповідних до її настрою.

Л. Жуков один з кращих зараз танцюристів. Артист зручно й легко піднімає Рейзен в повітря, гарно її підтримує. Як танцюрист-соліст Жуков був особливо гарний в адажіо з «Дон-Кіхота» й венгурському танку. Його скоки легкі, чіткі й стрункі. Загалом можна сказати, що концерти показали, як виправні актори навіть зі звичайних для глядача трафаретів можуть зробити гарні річі.

Юрій Жігела.

Державна опера

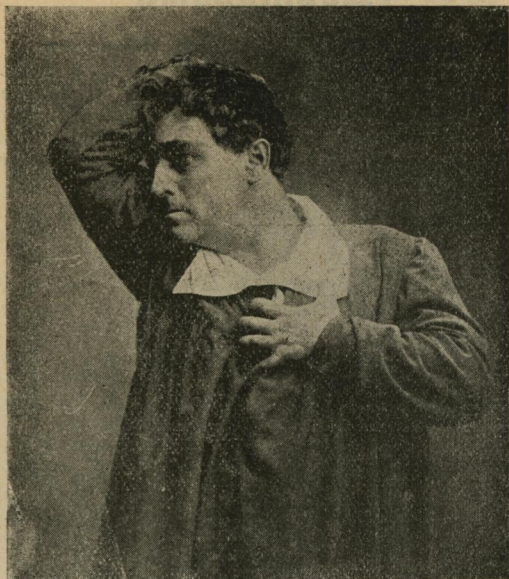
II Симфонічний концерт (10—1—26 р.)

В програмі: симфонія «З Нового Світу»—Дворжака, «Степ»—Носковського, «Литовська рансодія» Карловича, Концерт—Ліста,—всі твори західно-слов'янських композиторів. Хорально-пристойний стиль середньої частини симфонії Дворжака позбавляє весь твір яскравості і своєрідного колориту, якого можна було чекати від твору, якого побудовано на негритовських темах. Из інших творів найбільший інтерес (омінаючи всім відомий концерт Ліста) маловідомий твір Карловича. Матеріал литовських пісень дав змогу збудувати величну по характеру, широкую по формах «Литовську ралсодію».

Весь програм було проведено дирижером Штейнбергом цілком коректно. Звертала лише увагу мідна група, якій бракувало часом ансамблю.

Але безумовно—головний інтерес концерту зосереджувався на піаністці Барерої. Прекрасна техніка, високохудожній смак, м'яке туге, майстерне володіння тембрами інструменту. Було враження, наче б то Барер перетворює рух в фарбу. В цілому—безумовно першорядний піаніст.

К.

Артист М. МИКИША
До гастролів в Державній Опері

Михайло Микиша народився на Полтавщині. Маючи від природи красивий і великий голос він, закінчивши керамічну школу, попадає до відомого маестра Мишуги. У нього й одержує первісну ґрунтовну вокально-музичну освіту. Як співець, М. В. Микиша розпочав кар'єру ще до революції з київської опери, виступаючи одночасно в театрі Садовського. Він співав у всіх операх, що йшли в цьому театрі («Галька», «Сельська честь», «Запорожець», «Катерина» тощо). В Києві артист швидко висунувся на першорядне місце, як співець і актор. Не маючи змоги прикласти свої артистичні сили на Українському ґрунті—оскільки не було серйозної опери на Україні,—Михайло Микиша в 1923 році погодився на запрошення Моск. Великого театру. Тут він, як героїчний тенор, займає відразу перше положення, працюючи й до тепер. Проте артист не кидає зв'язку з культурним життям України, будучи з'окрема ідейно зв'язаним з Державною оперою в Харкові. В лютому він має приїхати в Харків, де з ансамблем державопери виступить в операх «Аїда», «Фауст» і «Намісто Мадони».

Організація Харківської філії АРМУ

В неділю 17 січня в будинку Наркомосвіти відбулася нарада художників з представниками Відділу мистецтва УПО.

Цю нараду скликав Відділ мистецтв, щоб виявити течії в українським образотворчим мистецтві та організувати розпорощених щей до нині харківських художників.

На нараду прибули:

Зав. Відділом Мист. т. Христовий, т. Басехес, представник централ. Бюра АРМУ худ. Врона, художники Бурачек, Шаронів, Довженко, Падалка, Горбенко (член Центр. Бюра АРМУ), Драченко, Мищенко та інші.

Почалась нарада з доповіді т. Врони, який досить ґрунтовно й вичерпуючи виклав принципи асоціації, завдання її та ставлення до двох головних сучасних течій образотворчого мистецтва Лефу й АХРР у.

Принципально учасники Наради погодилися з програмою АРМУ і, після коротеньких дебатів з приводу 3-ї та 10-ої точок програму і кінцевого слова доповідача, прийняли доповідь до відому. Далі т. Врона коротенько подав організаційну структуру асоціації, на цій нараді й закінчилась. Учасники Наради вирішили зараз же впорядити й організаційні збори ініціативної групи та обговорити справу закладення Харківської філії АРМУ. Збори відбулися, і після обговорення кількох моментів організаційного характеру ухвалили закласти філію. До бюро філії обрали: т.т. Бурачка, Довженка, Падалку, Драченка і Горбенка (від Центрального бюро асоціації).

Нарешті таки Харківські художники об'єдналися. За винятком поодиноких осіб та небагатьох членів інших асоціацій тепер всі майстри образотворчого мистецтва на Україні організовані в АРМУ.

Побажано їм успіху в роботі і будемо сподіватись, що наше образотворче мистецтво тепер найде правильні шляхи до свого розвитку. Б.

Артист М. МИКИША
До гастролів в Державній Опері

Передплатуйте на 1926 рік

I. „Українську музичну газету“
ілюстрований тижневик—(статті, замітки, дописи, інформації, хроніка, огляди, фейлетони, карикатури, поштова скринька) : : : : :
Умови передплати:
на рік 6 карб. || на 3 міс. 1 карб. 50 к.
„ 6 міс. 3 „ „ „ „ „ 50 к.
Окрема число . 15 коп.

II. „Музику“—науково-популярний трьохмісячник музичної культури
Умови передплати:
на рік 5 карб. || на 6 міс. 2 карб. 50 к.
Окрема книжка . 1 карб. 50 к.
Видає Муз. Т-во ім. Леонтовича-Київ, вул. Раковського, 15
Редактор **М. Грінченко**.

Держдрама у 2-й половині сезону

(Розмова з директором Держдрами І. Горевим)

Наш співробітник мав розмову з директором держдрами т. І. О. Горевим про перспективи другої половини сезону в театрі ім. І. Франка. Він поінформував:

З боку матеріального перша половина сезону пройшла значно краще ніж торік. У другій половині сезону театр повинен до першого квітня дати нових 5 постановок. Першою з них цими днями піде «Мандат». Постановка цієї п'єси, яка мала йти ще 8 січня, затрималась через те, що зазіснилося сценічне устаткування для п'єси, взяте з одеського держтеатру. П'єсу «Яд» з різних міркувань знято з репертуару і замість неї прийнято до постановки «Жакерію». Далі, прийнято до постановки нову комедію, що малює побут ніжинського панства. «Фея гіркого мигдалу»—Кочерги. Крім того, має піти: «Енеїда» в переробці Остапа Вишні, «Лісова пісня» (проходна п'єса), та «Любов і дим»—Дніпровського. В останній п'єсі, як режисер працюватиме тов. Грудина. Йому запропоновано дати план постановки. В березні буде поставлено революційну п'єсу, саме яку—не з'ясовано; а коли приїде Садовський з-за кордону, то піде в новій постановці «Ревізор» (Городничий—Садовський, Хлестаков—Петіпа).

28 березня в держдрамі відбудеться остання вистава франківців, після чого згідно наміченого плану, театр має виїхати на гастролі до Москви, Ленінграду та інших міст.

І. Горів

Директор театру ім. Франка

Х Р О Н І К А

Харків

Музичні доклади в Харк. Філії Муз. Т-ва ім. Леонтовича

6 січня Харк. Філія Муз. Т-ва ім. Леонтовича розпочала цикл докладів на музичні теми (які мають відбуватися двічі на місяць в помешканні клубу Політкаторжан на Пушкінській 49).

Перший доклад на тему: «Музично-дослідна справа у Москві і Ленінграді»—зачитав П. Козицький. Охарактеризувавши стан музично-дослідної роботи в ГПІ («Госуд. Инст. истор. Искусств»,— в Ленінграді), «Гімнові» («Гос. Инст. Музичної Науки») і «ГАХН'ові» («Гос. Акад. Худ. Наук» у Москві), докладчик дав низку цікавих епістематичних висновків в справі концертної, оперної тощо.

Після доповіді відбувся концерт «Симф. оркестру нар. інст. ім. Раковського», під керівництвом Комаренка і арт. Некрасової та Ракової (твори Богуславського).

Київ

Театр Березіль

— Головний режисер театру Лесь Курбас приступив до роботи над «Золотопузом» Кромелінга. Переклад п'єси О. Степанко. Як підготовча робота до цієї п'єси ведеться студійна робота, продукт якої дасть одну збірну виставу етюдів, що передбачено включити в репертуар театру ще в січні місяці.

— Режисер Я. Бортник, б. керівник 3-ої майстерні «Березиль» веде репетиції п'єси В. Ярошенка «Шпана». Ставлення її намічено на кінець січня. Об'єднаною режисурою намічено поставити в лютому м-ці п'єсу Білоцерківського «Шторм».

— Вибув зі складу театру режисер Василько, недовівши початку роботи над «Енеїдою» до кінця. Рівно-ж виключено з репертуару оперету «Мікадо», яку мав ставити режисер Донатинський. Виставами «Шпани» й «Шторму», замінено виключені «Енеїду» і «Мікадо», відкладаючи останні п'єси в репертуарний резерв театру.

— П'єсу-етюд «На передодні» (1905 рік), що її ставлено в календарному порядку для святкування річниці повстання 1905 р., зважаючи на її успіх включено в біжучий репертуар театру. З незменшеним успіхом проходять вистави «Жакерії». Сезон намічено продовжувати до травня місяця. На збори театру не впливають від'ємно вистави трупи Саксаганського, що грає вже другий місяць в Києві.

Рос. драма. 9-го січня в рос. драмі пройшла прем'єрою комедія Ромашова «Пухкий пиріг». Режисер Донатов готує до постановки «Яд». Незабаром піде відновлена «Анна Кристи». Театр запросив на гастролі заслужених артистів Блюменталь-Тамарина й Кузнецова.

Концерти Шекун-Коломійченко

В Києві з великим успіхом пройшли кілька концертів відомої галицької співачки Шекун-Коломійченко. Цими днями артистка приїждить до Харкова, де дасть низку своїх концертів.

Одеса

Укр. держтеатр. 13-го січня в театрі пройшла прем'єрою п'єса «За двома зайцями» в постановці режисера театру «Березиль» Василька-Міляйва.

Масодром. Режисер Бріль готує до постановки п'єсу «Яд». Вона піде з участю Валерської. 19-го прем'єра-п'єса Кас'янова «Заговор равних». В ре-

пертуар введено п'єси «Продавці слави», «Замгук»—Глібова і «Дворец насладжений» за Сінклером.

Цирк. 14-го січня в цирку розпочалися гастролі дресировщика Дурова.

Гастролі студії ім. Вахтангова. Студія ім. Вахтангова в Москві звернулася до Одеського Окрвиконкому дозволити її гастролі на весну 1926 р. Для них вони прохають дати відбудований оперний театр.

Маріуполь

«Червоний Факел». У 20-х числах січня в Маріуполь приїздить театр «Червоний Факел», що тепер закінчує гастролі в Катеринославі.

Укр. колектив. В місті під керівництвом А. Заглоби з'організувався колектив укр. акторів з побутовим репертуаром, що грає в театрі «Солей». Склад трупи кепський і успіху не має.

Керенський... на сцені

Письменники В. Королевич та І. Іваницький написали нову історичну п'єсу на 12 епізодів під назвою «Любовник першої революції». Герой п'єси—А. Ф. Керенський. Крім нього в п'єсі введено: Мілюкова, Родзянка, Шульгіна, Щегловитова, Мих. Романова, Корнілова, Кримова, Краснова, О. Керенську та ин. На виконавця ролі Керенського автори намітили артиста Чехова.

Держквартет ім. Глазунова

Держквартет ім. Глазунова, що недавно повернувся з Німеччини до Ленінграду, цими днями виїхав до Москви на гастролі, щоб потім відвідати всі великі центри СРСР.

Нова п'єса Є. Карпова

В паперах небіжчика драматурга—заслуженого режисера, Євтіхія Карпова знайдено невідому ще його п'єсу революційного побуту під назвою «Башилов».

35-й річний ювілей О. І. Орлова

8-го лютого в Києві в опері відбудеться ювілейна вистава, присвячена 35-річній музичній діяльності диригента опери О. І. Орлова. Під керівництвом ювілянта піде «Лоєнгрін»—Вагнера за участю народного артиста Л. Собінова.

А Дон-Померанцо...

О. М. Толстой, написавши нову історичну п'єсу «Азеф», працює тепер над оперетою про лікаря Бадмовева, приятеля Распутина та над лібрето опери з життя декабристів під назвою «Поліна Гебаль». Після цього О. Толстой розпочне писати сучасну комедію (сам) і разом з Щеголевым вже третю історичну п'єсу.

„97“ в Америці

27-го грудня 1925 р. в укр. роб. домі в Нью-Йорці перший раз, а в Сполучених Штатах удруге, було виставлено п'єсу М. Куліша «97». П'єса обидва рази пройшла з величезним успіхом.

Перша американська опера

3-го грудня 1925 р. минуло 175 років американської опери. Перша оперова вистава відбулася 3-го грудня 1750 р. в Нью-Йорку. Йшла «Опера жебраків»—муз. Джона Гея, в якій головними героями були злодії й розбійники. Ця опера в той час була свого рода сатирою на політичних діячів.

З. Зінов'єв
Керівник Музкомедії в Харкові

135 років грузинського театру

2 січня грузинський театр святкував 135 роковини свого існування. Є історичні данні, що дозволяють однести початок грузинського театру на 17 століття. В історичних документах цей театр іменують «Театроні» і репертуар його складають містерії. Проте перша точна дата падає лише на 1791 рік, коли в Тифлісі вперше було виставлено оригінальну грузинську п'єсу Г. Авалішвілі «Цар Теймураз». Далі, поруч з оригінальними п'єсами виставлялись також і перекладні. В тому ж 1791 р. в Телаві було виставлено п'єсу «Рогоносець»—Сумарокова.

Ювілейною виставою з нагоди 135 річниці в грузинському театрі йшов «Гамлет», як найбільш характерний для останніх досягнень грузинської драми.

Поправка

В дописові „Диспут АХРР'у“ (№ 2 (11) від 12 січня ст. 6) помилково надруковано: Щепотьєв замість Щокотов і Таблін замість Татлін. Ред.

Всі п'єси, що їх ставить театр „БЕРЕЗІЛЬ“ (говориться про текст п'єс опрацьований „БЕРЕЗІЛЕМ“) є до певної міри його власністю і не можуть бути ставлені по інших театрах без відома дирекції театру. „БЕРЕЗІЛЬ“ витрачаючи багато часу та грошей на драматургічну роботу має право одержувати за це компенсацію від театрів, які над цим не працюють.

За Дирекцію театру
М. ДАЦЬКІВ.

Открытое письмо

Мал. О. Довженка.

Редактору „Красной газеты“
Ленинград

Многоуважаемый Господин Редактор.
Вот порадовали. Слов нет для благодарности. Утерли нос то как этим хохлам.

Разворачиваем 7 января Вашу газету, — то да се, ну что может быть в «Красной» газете.

Вдруг.

Сватання на Гончарівці

Режиссер С. Э. Радлов получил предложение от управления украинских театров поставить одну из новых опер в Харьковской Академической опере. Засл. арт. В. В. Максимов получил предложение поставить в украинской Актраме со своим участием

„Заговор Фиаско“.

Савела Григорич чуть не умер со смеху. Вот удружили.

Знаете нам в Харькове просто житья нет от хохлов. Только подумайте. В оперном театре все даже цари поют на малороссийском наречии. В театре Синельникова один ужас, «русскому человеку» показаться стыдно. На сцене «русские» артисты, в европейском платье говорят по мужички, а дешенные «русские» газеты хоть бы слово об этом вопиющем засильи хохлачины.

Еще раз от души благодарим за услугу.

Мы все время уверяли Фелицату Григорьевну, что Вы не можете «покраснеть». Знаем ведь Вас, — не «покраснеете» даже вышеупомянутую заметку напечатав.

Універсальний «макет» до конструктивних постановок
Держдрами.

Нет, говорит Фелицата Григорьевна, это такой человек, что скорее его газета «покраснеет».

Истинно уважающий Вас Н.

БІБЛІОГРАФІЯ

Клімент Корчмарьов. Збірник Українських народніх пісень, оброблених для голосу з супроводом фортеп'яно I—II Держ. Видав. Музичний Сент. Москва 1925.

Два збірники наших українських народніх пісень, що лежать переді мною, є дуже цінним вкладом в художню музичну літературу. Як вказує сам автор у передмові, частина пісень записана ним самим з вуст народу, що їх співав, решта взята зі збірника Клим. Квітки. Головне завдання Корчмарьова було в тому, щоб всі ці мелодії вставити у відповідні гармонійні рямці, додавши їм фортеп'яний акомпанімент. А між тим гармонізація народніх пісень—завдання не дуже-то легке: так і дивись, що відлетить від них той ім властивий ніжний аромат, який і творить особливу красу народньої музичної творчості. Українські ж мелодії є особливо чарівні: їх властивістю є глибина й задумованість (пісні ліричного характеру), задирикувата чітка ритміка (пісні юмористичного характеру) і скрізь та всюди зовсім свій особливий розмір: чергування п'ятидольних і трьохдольних тактів—явище досить часте.

Корчмарьов з великим музичним чуттям підійшов до розв'язання трудного завдання гармо-

нізації вибраних ним 22-х пісень: без зайвих і зовсім не на місці б у данному випадку «мудрувань» (до яких, треба зазначити, дуже охочі укладачі подібних збірників), але й без утомлюючої одноманітності в акордових послідовностях, він зумів дати кожній пісні саме те гармонічне тло, на якому вся краса її мелодії виступає особливо рельєфно.—Дуже вдалі й «стильові» не великі ритурнелі, які передпослані автором майже кожній пісні.

Серед багатьох гумористичних і напівгумористичних зазначу: «Про дяка» (дуже вдало схоплена картинка!), «Нагадалось старій бабі» та інші.

Безумовно, достоїнстю збірників Корчмарьова є легкість його фортеп'яних супроводів, вповні приступних рядовому акомпанюатору.

Нарешті, заслуговують на увагу й обложки: вони надзвичайно барвні й гарні, в строго додержаному стилі народніх вишиванок з традиційним для українського народу комбінуванням яскраво-червоного з темно-синім і гострими кутами в русі ліній.

Орфей.

Відповід. Редактор М. Христовий.
Редколегія т.т. Христовий, Ліфшиц.

ПРОГРАМИ ТЕАТРІВ

Держдрама

Б. Ромашів.

Пухний пиріг

комедія на 5 дій (15 сцен) переклад К. Кошевського

Коромислів Ілля Овсієвич, директор банку Марьяненко І.
 Софія МIRONІВНА, його жінка Верховієва Л.
 Коромислів Федір Овсієвич, голова Правління „Тіка“ Петляшенко М.
 Ганна Семенівна, його жінка Ожеговська Є.
 Плюхів Адам Іванович, секретар банку Ватуля О.
 Фаїна Петровна, його жінка Шведенко Н.
 Мелкин Павло Павлович, член правління банку Милютенко Д.
 Брунск Оскар Львович, завідувач фінчастин Гончаренко Я.
 Гусаків Гнат МIRONОВИЧ, завідувач господ. Іванів Ю.
 Коркин, бухгалтер Чарський Г.
 Кришкін, секретар ячейки Дехтяренко К.
 Рак Семен Яковлевич, комерц. директ. „Тіка“ та „Арпи“ Коханенко Є.
 Раїса Михайлівна, його жінка Горленко М.
 Кізяківський Іван Дем'янович, голова кооп. Т-ва „Пілюля“ Гладко Ф.
 Обридайло Сергій Антипович, комерсант Юра Т.
 Кутьова Прися Петровна, його сожит Юрівна Т.
 Містер Пульс, пред. Акц. К-о Бродвей та С-ни Демченко П.
 Штопкин, перекладавач Іванченко А.
 Ріта Керн, (Маргарита Леонівна) Варецька В.
 Опель, балетмейстер Козаківський Ю.
 Гудзонів (Фреді), актор Пономаренко О.
 МIRON Зонт, редактор журналу „Червона куліса“ Олександрів О.
 Яша Міндаль, піаніст Уманець П.
 Струмилін, перукар Милютин Д.
 Фітільов, пом. режисера Уманець П.
 Куксіна, стенографістка Солонько В.
 Моржинський, предст. півден-промоту Спішинський.
 Подін, господар цукарні Кукарішник
 Кельнерша Степанова К.
 Мейер, робітник „Червоної зорі“ Литвинів С.
 Агент Д. П. У. Міхневич О.
 Агент К. У. К. Р. Уманець П.
 Маша покоївка Станіславська В.
 Кур'єр Трудлер Я.

Дія відбувається 1922 року.

Постановка **Б. С. Глаголіна**. Оформлення сцени худ. **А. Г. Петрицького**.

за Г. Бергстедтом Гн. Ю.

Коронний злодій

(Чудо св. Йоргена).

Дійство на 4 розділи—9 відмін.

Дії особи:

Мікаель Коркіс—комедіант Віктор Петіпа
 Кандія—його мати Коханова

Йоган—його дід, дзвонар Діхтяренко К.
 Гросмейстер Петляшенко М.
 Кардинал Коханенко Є.
 Охоронник храму Чарський Г.
 Охоронник плаща Олександрів І.
 Секретар Милютенко Д.
 Скарбник Костюченко П.
 Брат Рожевого Садку Пилипенко М.

Орнелла Барвинська Т.
 Маслюченко В.
 Горленко М.

Роза Кузьменко
 Давус—син секретаря Іванченко А.
 Герман—син охорон. плаща Уманець П.
 Франц—злодій Юра Т.
 Тобіас—старий праганин Попів О.

Гарольди Гладко Ф.
 Лихневич П.
 Гончаренко Я.

Ченці: Демченко П.
 Іванченко А.
 Уманець П.
 Спішинський В.
 Боголюбів

Гонець Козаківський Ю.

Постановка заслужен. арт. Республіки **Гната Юри**Оформлення сцени та костюми художника **Драка М.**Помішник **Попів О.** Музика композитора Прусліна Н.Концертмейстер Резнікова Е. Музичне виконання—квартет ім. **Вільома**.

Н. Ердман.

Мандат

Комедія на 3 дії

Павло Сергієвич Гулячкін { Красноярський Г.
 Попів
 Надія Петровна Гулячкіна Борисоглібська Г.
 Варвара Сергієвна Гулячкіна Горленко М.
 Настя Варецька В.
 Іван Іванович Ширінкін Ватуля О.
 Тамара Леопольдовна Шведенко Н.
 Автоном Сігізмундович Коханенко Є.
 Олімп Валер'янович Сметаніч Петляшенко М.
 Валер'ян Олімпович Сметаніч { Козаківський Н.
 Гончаренко
 Агафангел Пилипенко М.
 Анатолій Маслюченко В.
 Шарманщик Спішинський
 Чоловік з барабаном Уманець П.
 Жінка з бубном Коханова
 Дворник Міхневич П.

Гості:

Феліціата Гордієвна Ожеговська Є.
 Ільїнкін Іванченко А.
 Тося { діти Феліціати Горд. Луганська Л.
 та Ільїнкіна Склярова М.
 Зотик Францович Зархін Кукарішник О.
 Бізник * * *

Постановка **Б. С. Глаголіна**Оформлення сцени **А. Г. Петрицького**

Режлаборанти { І. Олександрів
 М. Склярова

Державопера

Лебедине озеро

Фантастичний балет на 4 дії.

Муз. П. І. Чайковського.

Постановка балетмейстера академічних театрів

Р. І. Баланоті.

Дієві особи:

Принцеса	Долохова
Принц Зігфрід	Павлов
Його друг Бено	Непомнящий
Вихователь принца	Карсавін
Фон-Ротбар	Тарханов
Одета }	Сальникова
Оділія }	Сальникова
Церемоніймейстер	Муравін
Шут	Непомнящий
	Муравін
	Іванів
	Кузнецов
	Константинов
	Маневич
	Соболь

Друзі принца

Слуги, пажі, герольди. військо.

Дія I.

Па-де труа виконують:

Антонова, Левчинська, Чернишов.

Селянський вальс виконують:

Анопова (Гамсакурдія), Левчинська, Сомова, Яригіна, Трусова, Маслова, Астрова, Рубіна, Пілер, Стрілова, Липковська, Дмитрієва, Штоль, Горн, Лісовицька, Шполянська, Корсарова, Чехова, Гасенко, Долохова, Лур'є, Жерлінська, Малець, Гольштейн, Свішнікова, Зільберман, Наливайко, Шумякова.

Дія II.

Вальс лебедів виконують:

Анопова, Сомова, Стрілова, Горн, Левчинська, Яригіна, Рубіна, Валінг, Трусова, Гамсакурдія, Гасенко, Пілер, Маслова, Липковська, Лісовицька, Астрова, Жерлінська, Корсарова, Штоль, Долохова, Чехова, Шполянська, Лур'є, Малець, Наливайко, Зільберман, Свішнікова, Гольштейн.

Дія III.

Вальс наречених виконують:

Анопова, Яригіна, Рубіна, Пілер.

Еспанський танок виконують:

Сомова, Стрілова, Чернишов, Маневич.

Венеційський танок виконують:

Горн, Липковська, Озолінг, Чехова, Корсарова, Лісовицька, Гасенко, Жерлінська.

Венгерський танок виконують:

Гамсакурдія, Карсавін, Астрова, Дмитрієва, Трусова, Константинов, Кузнецов, Соболь, Іванов.

Дія IV.

Адажіо виконують:

Сальникова, Павлов.

Соло в оркестрі:

Скрипка	проф. В. І. Добржинець
Віолончель	А. Кассан
Арфа	В. Пушкарева
Труба	Ф. Пархомів

Диригує **І. С. Вейсенберг.**

Мадонине намисто

Опера на 3 дії, муз. Вольф-Феррарі

Малієла	Закрєвська, Гужова, Стеклова
Кармела	Хоріна, Пушкарьова
Стела	Ніксар, Слав'янська
Кончета	Ліскова, Ніколаєва
Серена	Борісова, Стуканівська
Дівчата	Ліскова, Борісова, Мартинів
Нянька	Первакова
Дочка	Голованська
Селянка	Стуканівська
Торговки	{ квітками—Ніколаєва
	{ водою—Наливайко
Дженаро	Мосін, Базанов
Рафаель	Любченко, Павловський
Біазо	Брайнін
Тотоно	Гайдамака, Колодуб
Чічіло	Мамін, Дідковський
Рокко	Зубко
Сліній	Паторжинський
Продавці	Дідковський, Пурдек Яр
	Кузнецов
Грачі Мора	Колодуб, Дубиненко
Молод. чоловік	Мартиненко
Манахи	Циньов, Тоцький
Батько	Ткаченко

Диригує Засл. арт. **Л. Штейнберг.**

Постановка **В. І. Манзія.**

Хормейстер проф. **Шток.**

Танки в постанов. **Баланоті.**

Конструктивна установка худ. **Хвостова.**

Оркестр мандоліністів

під керівництвом **Комаренка.**

Оркестр духовий

Симфонічний концерт

Неділя 24 січня під керуванням нар. ар. **Л. П. Штейнберга** при участі відомого піаніста **И. М. Елінсона**

Твори **Бетховена:**

Відділ I:

1. П'ята симфонія (c-molle)

Відділ II:

2. Уве тюра «Эгмонт»

3. П'ятий концерт до рояля з оркестром (Es-dur)

виконає **И. М. Елінсон**

ЗАЛ ГОСБИБЛИОТЕКИ

ИМ. КОРОЛЕНКО

Klavier—abend

проф. Московской Консерватории **С. Е. Фенберга.**

I.

Маяковский—2-я соната a) a-mol op. 8

Фейнберг—2 прелюдії b) e-dur op. 15

фантазія № 2

соната № 1

Метнер—казки h-mol op. 20

Прокоф'єв—2 пьєсы из цикла «Сказки старой бабушки»

II.

Скрябин—3-я соната

5-я соната

3 етюда a) cis—mol op. 42

b) dis—moll op. 8

Лист—Мефиста—вальс.

Укр. т-во Драм. і Композиторів

Уповноважен. **Зильберг,**

Музкомедія

Дитя степей

Музкомедия в 3-х действ., муз. М. Крауса. Текст Л. Пальмского. Обработка Д. Джусто.

Действующие лица:

Гервальд фон-Гогенштейн	{ Каренина (24/1)
	{ Любова (19/1)
Франц, ее племянник	Шадрин
Роза-Мария, его жена	Светланова
Алодар Веро	{ Орлов (19/1)
	{ Райский (24/1)
Эйтель	{ Бенский (19/1)
	{ Ушаков (24/1)
Стасси, его племянница	{ Наровская (19/1)
	{ Болдырева (24/1)
Тони Гофер	{ Робертов (19/1)
	{ Джусто (24/1)
Отто фон-Приневиц	Маренич
Мукки фон-Кадельбург	Санин
Шобри	Ровный
Лайош, хозяин постоял. двора	Микос
Пирошка, его дочь	Клер
Геза, слуга Алодара	Брянский
Директор отеля	Ростовцев

Гости на балу, крестьяне, танцовщицы.

В 1-ом акте большой классический балет

Сюита муз. Дриго

- 1) Adagio
- 2) Гавот «Piccicato»
- 3) Аврора—вариации
- 4) Галоп—в исп. Марины Нижинской, Ив. Бойко и балета.

Постановка балет. Ив. Бойко.

Постановка Д. Ф. Джусто Декор. по эскизам худож. Б. М. Эрбштейна. Работа худ. Воронцова. Танцы поставлены Ив. Бойко Дирижер Н. А. Спиридонов Спек. ведет М. В. Владимиров.

Мадам Помпадур

Муз. ком. в 3 д. муз. Лео Фаль, пер. Ев. Геркена.

Помпадур	Светланова.
Белотта	Болдырева, Черновская
Мадлена	Клер, Вадимова
Рене	Орлов, Райский
Король	Ушаков, Шадрин
Калико	Джусто, Бенский
Морепа, министр полиции	Ровный
Прюнье хозяйнигостиницы	Ростовцев
Пулярд, сыщик	Шадрин, Санин
Колн	Гончаров
Австр. посланник	Микос
Лейтенант	Брянский
Буше	Маренич

Дирижер Н. А. Спиридонов

Постан. вка Д. Ф. Джусто

Декорации художника Н. А. Эрбштейна

Танцы в постановке балетмейстера Ив. Бойко

Прима балерина Марина Нижинская

1000000 за ужин

Муз. ком. в 3-х д. муз. Стефани, русс. текст В. Травского.

Действующие лица:

Джой Брокфеллер	Ушаков.
Гледисс Гарисон его племянница	Светланова.
Керти Стрей	Болдырева.
Вилли Томсон	Вадим Орлов.
Джими Туинкль	Робертов.
Арчибальд Кольгет, статс секр.	Шадрин.
Министр финансов	Гончаров.
Пинкертон, завед. отд. по сбору налогов	Микос.
Бобби	Санин.
Мис Лиа Кателет	Каренина.
Браун, секретарь Брокфеллера	Ростовцев.
Дворецкий	Либаков.
Бой	Гончаров.
Эвелин	Клер.
1-ая дама	Зарецкая.
2-ая дама	Вельбе.

Постановка Д. Джусто.

Декорации худ. Б. М. Эрбштейн.

Дирижер Н. А. Гольдман.

Танцы в постановке балетмейстера Ив. Бойко.

Прима балерина Марина Нижинская.

Катя танцовщица

Музкомедия в 3 д. муз. Жильбера, пер. Е. Геркена

Действ. лица:

Принц Саша	Райский
Вебстер—посланник	Ушаков
Мод, его дочь	Черновская
Леандр, его секретарь	Джусто
Катя Карина, танцовщица	Наровская
Иво, ее партнер	Шадрин
Боскарт, шеф полиции	Ровный
Ромэн, министр	Маренич
Вэрбо	Санин
Леди Шильпердон	Горева
Пертинакс	Ростовцев
Симон, камердинер	Микос
Эдуард, камердинер Вебстера	Либаков
Сыщик	Гончаров
Игрок	Фатеев
Гл. режиссер	Д. Ф. Джусто
Танцы поставлены	Ив. Бойко
Дирижер	Н. А. Спиридонов
Спектакль	ведет М. В. Владимиров

Маскотточка

Муз. комед. в 3-х действ., муз. Броне, перевод Травского.

Действующие лица:

Гунильда Кастель Стеендорф	Любова
Марион, ея дочь	Светланова
Фриц Фризенберг	Ростовцев
Эрик, его сын	Робертов
Кraig Вестергард	Бенский
Геральд Вестергард	Райский
Марион де Лорм	Черновская
Нанета, горничная	Вадимова
Кнут Берген	Маренич
Фритоф Зе енсен	Санин
Гаяльмар Иенсен	Гончаров
Иенс, стюарт	Микос.
Лакей	Либаков.
Во втором акте танец «Sport», муз. Рябова, испол.	Марина Нижинская, Ив. Бойко и балет.
Режиссер	Д. Ф. Джусто
Декорации	Воронцова.
Танцы	Ив. Бойко
Дирижер	Н. А. Гольдман.
Спектакль	ведет М. И. Либаков.

Меєрович і Є. Лойтер

І н б р е н

На 4 дії і 10 картин Меєровича (Данієла)
Є. Б. Лойтера.

Виконавці:

1-ша єврейка	Сегаловська, Зісман
2-га єврейка	Рубінштейн, Норовлянська
Рохл	Елішева, Зісман
Войтенко	Ізраель, Стрижевський
Державний равін	Мерензон, Слоніmsький
Шмуель (Жуковський)	Заславський, Хасін, Фейлін
Лейб Амдур, представник бундовської організації	Стрижевський, Кантор
Гуревич, предст. партії	
Поалей-Ціон	Нугер
Хорунжий	Парчев, Абрамович
1-й салдат	Слоніmsький, Ізраель, Ягода
2-й салдат	Дордім, Мерензон
Майзель-адвокат	Дінор, Фейгін
1-ша жінка } в корчмі	Кулик, Терновська, Си- нєльникова
2-га жінка	
Дама патронеса	Іва Він, Кулик, Терновська
Духовний равін	Ягода, Сокол
Ривка Йоффе, мати Рохл.	Гольдберг, Ліфшиц, Сонц
Аврум Йоффе, дядько	
Рохл	Виноградський, Ягода
1-й офіцер	Дінор, Заславський, Аб- рамович

2-й офіцер	Слонімський,	Парчев,
		Ізраель
М-ам Цигелевич	Сонц,	Ліфшиц,
		Образ-
		цовська
Берта	Синельникова,	Іва Віч
Терент'єв	Фейгін,	Вайнштейн
Ліза	Норовлянська,	Кораллі
1-й єврей	Стрижевський	
2-й єврей	Мерензон	
3-й єврей	Хасін,	Заславський
4-й єврей	Нугер,	Вайнштейн
Сліпий	Сокол	
Єврейка	Шенкер	
Моніш—божевільний	Бердичевський,	Ягода
В загоні самооборони	Дінор,	Вайнштейн, Іва
		Він, Сонц
Підліток	Гордон	
Дівчина	Бодня	
У червоній розвідці	Кантор,	Фейгін

Постановщик **Ефραίм Лойтер**. Художник **Ісахар-Бер Рибак**. Декоратор **Магнер**. Музика **С. Н. Штейнберга**.
Лаборант **А. Кантор**. Машиніст сцени **Сусоев**.
Світ **Алексеев**

Є. Лойтер

Пурім-шпіль

3 акти—(5 картин).

Єврейська кумедійщина за варіантами єврейських народніх комедій.

Картина 1. Вступ — парад трупи. Картина 2. Убивство цариці Вашті. Картина 3. Схід на трон цариці Естер. Картина 4. Весілля. Картина 5. Падіння та смерть Гомона.

Стрижевський—Цар Ахашвейрош.

Іва Він, Синельникова, Кулик, Терновська—цариця
Вашті.

Кантор, Фейгін—бігун похлібець.	} Придворні блязні
Заславський (Фай) Хасін — Паяц.	
Сокол -- бігун	

Сонц, Зісман, Гольдберг—цариця Естар.

Мерензон, Ягода—Мордхе
Ізраїль, Парчев—Гомон (началь-
ник над військом)
Нутер—Мемухн (Гофмейстер) .
Дінор, Абрамович—писар канцеляр.
Вайнштейн—карнавальн. рабин. .
Слоні́мський—Бердичевський лікар.
Слоні́мський—весільний бадхен.
Ліфшіц—шептуха, ворожка.

Царедвірці

Постановка Є. Б. Лойтера. Музика С. Н. Штейнберга і Л. М. Пульвера. Пурімські співи за записами Є. Б. Лйтера. Художник вистави Ісахар—Бер Рибак. Танки і рухи Е. І. Вульф, Є. Д. Вігіл'ов і Є. Б. Лойтер. Диригент С. Н. Штейнберг. Інструментовка його ж. Лаборант Д. Ф. Стрижевський. Пом. художника—Булакoвський. Машиніст кону—Сусoвeв. Виставу провoдe Ізраeль.

Капела ДУХ

(Держ. Укр. Хор ім. Леонтовича).

Під керуванням **Ф. Соболя.**

Зала Державної Книго- збірні

Субота 23 січня 1926 р.

К О Н Ц Е Р Т

присвячений хорівій творчості **руських класиків.**

1. Чайковський . . . «Ніч».
2. П. Чесноков . . . «Ой, коли б Волга матінка
з моря піднялася» —
сл. О. Толстого.
3. Гречанинов «Південь і Північ».
4. Танєєв «Судьба» (для двох хорів) —
сл. Тютчева.

II.

5. Направнік «Тройка»—для чол. кварте-
ту—сл. Ф. Глінки.

6. Бородин «Серенада»—для чол. кварте-
ту—сл. Бородіна.

7. Рахманінов . . . «Нічка»—для жіночого хору.

8. В. Калінніков . . «Балада „ „
сл. Лермонтова. „

9. Черепнін «Реквієм»—для чол. хору.

III.

10. Чесноков «Дубинопька».

11. Кюї «Зой».

12. Аренський «Серенада»—для тенора з хо-
ром.

13. Направник «Сват і молодий».
Тексти в перекладах—Кожушного, Сосюри, Тичини,
Філянського, Щепот'єва.

Квитки продаються в Книгозбірні щодня від
11 до 2 год. і від 4 до 8 год.

Адміністрація.

СПИСОК № 5

П'єс, дозволених до вистави Вищим Репертуарним
Комітетом УПО НКО УСРР.

За січень 1926 року.

Український репертуар:

1. **Богемський, А.** Кирило з Гаврилою. Шарж на 1 дію. Рук. Стор. 25.
2. **Григорович, Н.** Заводська любов. Драма на 3 дії. Вільний переклад М. Невідомського Рук. Стор. 65.
3. **Коваленко, П.** Революція. Інценіровка віршів українських письменників на 2 карт. для вистави на свято Жовтневої революції. Рук. Стор. 19.
4. **Павлоградський, Н. (Биканів).** Як селянська позика селу щастя принесла. П'єса на 3 дії. Рук. Стор. 25.
5. **Панасевич—Ремез, О.** Сорочинський ярмарок. Музична комедія на 4 дії. (За М. Гоголем і М. Старицьким). Рук. Стор. 112.
6. **Рид, Дж.—Терентьев, Г.** 10 днів, що потрясли світом. П'єса. Переклад майстерні театру Шевченківців. Рук. Стор. 49.
7. **Сидоренко.** Нема вже крамнички. П'єса на 1 дію. Рук. Стор. 13.
8. **Стеблик, В.** Прожектори. Кооперативний жарт—п'єса на 3 дії. Рук. Стор. 21.
9. **Таль, В. (Товстонос).** Чудо біля криниці. (Скибини діти). П'єса на 3 дії. Рук. Стор. 82.
10. **Утенков, М. Д.** Під гнітом ганьби. П'єса на 3 дії. Переклад А. Хазанова. Рук. Стор. 47.
11. **Чеботарьов, Ф. М.** Селянин та колектив. Драматизована пісня—гра. Рук. Стор. 8.
12. **Чоредниченко, В.** Артистка без ролів. П'єса на 3 дії. Вид. «Червоний Шлях». Хар. 1924 р. Стор. 32.
13. **Цитович-Карженівська, К.** Хаос. Мелодрама на 5 карт. з сучасного життя емігрантів. Рук. Стор. 50.
14. **Хмара, Ю. (Жалченко).** Новий вчитель. П'єса на 4 дії. Рук. Стор. 31.
15. **Юр'їн, Ю.** Стенька Разін. Народня траг. на 5 д. Пер. О. С. Рябікова. Рук. Стор. 136

Російський репертуар:

1. **Брониковский, Г.** Великий год (1871 год). Драмат. поема в 3 д. из времен Парижской Комуны. Изд. Т. Ф. Мириманова. М. 1924 г. Стр. 84.
2. **Грильмарцер, Ф.** Горько лежецу, Ком. в 5 д. Пер. Е. Малкиной. «Пьесы» Том I. ГИЗ. М.—П. 1923 г.
3. **Дариен и Лора.** Французская каторга. «Бириби». Пьеса в 4 д. Пер. Эк. М. 1907 г. Стр. 96.
4. **Ефимович, Л.** Восстание Черниговского полка. Драма в 8 сценах. Рук. Стр. 65.
5. **Жеффруа, Г.** Жизнь научила. Истор. драма в 4 д. и 10 карт. (Из жизни Парижских предместий времен коммуны). Пер. А. Чеботаревской. Изд. «Красная Новь» П.П.П. М. 1923 г. Стр. 181.
6. **Клейст, Г.** Амфитрион. Ком. по Мольеру. Пер. А. Оношкевич—Яцына. „Собрание сочинений“. Том I. ГИЗ. П.—М. 1923 г.
7. **Клейст, Г.** Семейство Шроффенштейн. Траг. в 5 д. Пер. Б. Пастернак. „Собрание сочинений“. Том I. ГИЗ. П.—М. 1923 г.
8. **Козырев, Н. Т.** Вандея. Пьеса в 6 д. и 7 карт. (Инсцен. по роману В. Гюго „93 г.“) Изд. Тверского Отд. ГИЗ. Тверь 1921 г. Стр. 106.
9. **Коптев, А. П.** Спец разносит. Шутка в 1 д. Рук. Стр. 4.
10. **Лебедев, В.** Холщевые штаны. Ком. в 4 д. Изд. МГСПС «Труд и Книга» М. 1925 г. Стр. 71.
11. **Мариенгоф, А.** Двуногие. Ироническая трагедия в 3 д. с прол. и эпил. в 13 карт. Изд. автора. М. 1925 г. Стр. 36.
12. **Разумовский, С.** Матюговское дело. Ком. в 3 д. Рук. Стр. 123.
13. **Роллан, Р.** Настанет время. Драма в 3 д. „Западные сборники“. Вып. I. Изд. „Новая Москва“. М. 1923 г.
14. **Синклер, У.** Отец семейства. Ком. в 4 д. Изд. Межрабпом. М. 1925 г. Стр. 180.
15. **Синклер, У.** Тюремные птицы поют. Драма в 4 д. Пер. А. Штуссера. Изд. МГСПС. „Труд и Книга“. М. 1925 г. Стр. 94.
16. **Шницлер, А.** Сказка. Др. в 3 д. Пер. З. И. Мейеровича. Изд. «Польза». М. Стр. 96.

12/І 1926.

Секретар ВРК Ник. Плесский.